

Entrevista

“Cossiga era un polític total”

Pasquale Chessa

Periodista i historiadador

El dia 17 d'agost va morir Francesco Cossiga, que fou president d'Itàlia (1985-1992), president del govern (1979-1980), a més de ministre, senador i un dels polítics més importants que ha tingut la Democràcia Cristiana italiana. Cossiga havia nascut a Sàsser (Sardenya) el 1928. EL TEMPS va poder entrevistar-lo el març del 2008 (vegeu el número 1.241), arran de les darreres eleccions d'Itàlia. En aquesta ocasió, l'entrevista és a Pasquale Chessa, un periodista italià, natural de l'Alguer, que parla de la figura de Cossiga i de l'amistat que els unia.

—Quin record us en quedarà, de Francesco Cossiga?

—El record de les darreres vegades que ens vam veure. Em va dir que acabava de llegir un llibre de Simenon que parlava dels secrets d'estat.

—Quina era la vostra relació? Us vèieu sovint?

—Era la relació de dues persones que escriuen llibres. Ens vèiem amb freqüència. Parlàvem de llibres, bàsicament. Sobretot de la política italiana i de la seva història, des de Cavour fins a Berlusconi. A tots dos ens agradava Cavour [comte de Cavour, polític italià anterior a la unificació, personatge que va tenir un paper molt important en la modernització de Sardenya].

—Com era Cossiga, com a polític i com a persona?

—El vessant polític de Cossiga no es pot dissociar del personal. Era allò que se'n diu un polític total. Entre les seves virtuts destacaria la del sentit d'estat i el de la responsabilitat; el respecte per les regles i les formes. Cossiga respectava molt totes les formes de la democràcia. Els polítics sempre són d'un partit en concret, però Cossiga estava per sobre dels partits. A més, una de les seves grans virtuts és que tenia molt sentit de l'humor.

—Què va aportar a la política italiana?

—Ell fou un dels primers d'adonar-se que la política italiana canviava i que la democràcia s'enfrontava a un problema nou. En certa manera, va pronosticar l'arribada de la crisi política. Quan Berlusconi encara no era conegut, Cossiga ja va advertir que apareixeria un personatge com ell. Això a banda, fou l'anticomunista més important d'Itàlia, tot i que ell va formar govern amb l'últim dels comunistes italians, Massimo d'Alema. Això és una mostra de la capacitat de Cossiga pel diàleg i per entendre la política.

Francesco Cossiga i Pasquale Chessa, en una fotografia d'arxiu.

—Què ha significat la figura de Cossiga per a Sardenya?

—Cossiga solia dir que hi ha dues menes de sards: els que no parlen mai i els xerraires que parlen molt i no diuen res. A Sardenya era molt popular. La millor cosa que va fer per a l'illa fou arribar a president. Ell era sard, però també italià. Per a ell, Sardenya era la pàtria petita i Itàlia, la nació. Ell deia que tenia una pàtria i una nació.

—I respecte a l'Alguer, quin era el seu punt de vista?

—En una ocasió va voler nomenar ciutadà de l'Alguer el rei d'Espanya, però els catalanistes algueresos, que en aquell moment eren a l'oposició, no ho van voler. Ara bé, Cossiga tenia una posició molt favorable al catalanisme. Fins i tot era amic de Jordi Pujol.

—De fet, Cossiga fou un defensor del dret dels pobles. Com valoreu aquesta faceta?

—Recordo que fa uns quants anys que Unió Democràtica de Catalunya el va convidar a una festa [el 70è aniversari de la fundació d'aquest partit, l'any 2001, en què Cossiga va ser nomenat militant d'honor]. Hi va tenir una rebuda extraordinària. Tothom, fins i tot els bascos que hi havia, es van posar dempeus per homenatjar-lo. Ell estava molt interessat en la qüestió de l'autodeterminació. Fins i tot deia als de la Lliga Nord que prenguessin exemple de Catalunya.

Xevi Camprubi